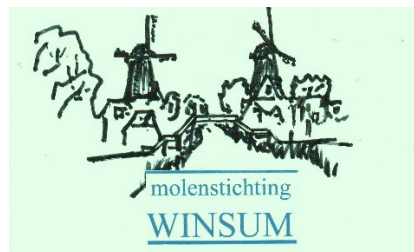

Molenstichting Winsum

Activiteitenverslag 2020

Inleiding

Naam instelling	Molenstichting Winsum
KvK-nummer	41012626
Fiscaal nummer	805233817
Postadres	secretariaat Warffumerweg 10, 9959 TG Onderdendam
Emailadres	info@molenstichtingwinsum.nl
Website	www.molenstichtingwinsum.nl

Bestuur en functies

De heer P.D.J. Pauw te Winsum, voorzitter (lid bestuur Erfgoedpartners)

De heer C.W. Rouwé te Onderdendam, secretaris en vrijwillig molenaar

De heer K.T. Bos te Winsum, penningmeester

De heer I.H. van der Honing te Eenrum, onderhoud, PR en vrijwillig molenaar
(lid redactie Zelfzwichter)

De heer J.N. Mulder te Winsum, onderhoud

De heer D.J. van der Zee, bouwkundig adviseur

Het bestuur van de stichting bestaat statutair uit tenminste drie natuurlijke personen. Het aantal bestuursleden dient oneven te zijn. Het bestuur telde het afgelopen jaar 6 leden. We zoeken een 7^e bestuurslid. Nadrukkelijk zoeken we een vrouwelijk bestuurslid.

Doelstelling volgens de statuten

De stichting heeft als doel het bevorderen van de instandhouding van rijksmonumenten, met name molens in het gebied vallende onder de voormalige gemeente Winsum en voorts om deze molens zo mogelijk in werkende staat te houden.

De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- de molens met ondergrond in eigendom, beheer en onderhoud te doen overgaan naar de stichting
- het doen herstellen en zo mogelijk in permanente maalvaardige toestand onderhouden van de molens
- de molens, eventueel tegen een redelijke vergoeding, als maalwerktuig ter beschikking te stellen
- het aanwenden van alle verdere wettige middelen, die het doel van de stichting (kunnen) bevorderen

Actueel beleidsplan op hoofdlijnen

Het bestuur en alle daaraan verbonden vrijwillige molenaars zijn actief met:

- Het behartigen van de belangen van alle onder beheer staande molens
- Het promoten van de molens als cultureel en vroeg-industrieel erfgoed
- Waarderen en promoten van het ambacht van molenaar
- Het draaivaardig en maalvaardig houden van de molens
- Regelmatig graan malen en gort pellen
- Openstellen van de molens op draaidagen voor belangstellenden
- Voorlichting geven aan groepen en individuen
- Het (laten) opstellen en beoordelen van onderhoudsrapporten en planningen
- Toezicht houden op herstel- en onderhoudswerkzaamheden
- Indien nodig restauratieplannen (laten) opstellen en uitvoeren
- Financieel beheer, verantwoording en rapportages aan belanghebbenden
- Stimuleren en behouden van een donateurskring onder de bevolking van de voormalige gemeente Winsum

Molens in eigendom

Naam	Bouwjaar	Monument	Adres	Plaats
• De Jonge Hendrik	1875	8581	Oude Dijk 11	Den Andel
• De Meeuw	1851	15574	Hunzeweg 38	Garnwerd
• De Ster	1851	39032	Molenstraat 4	Winsum
• De Vriendschap	1801	39029	Kerkstraat 1	Winsum
• Joeswert	1855	15558	Mentaweg 1a	Feerwerd
• De Wetsinger	1872	7066	Molenstreek 3	Klein Wetsinge
• Aeolus	1851	7601	Molenweg 7a	Adorp

Molenaars

De molens zijn actief onder leiding van gediplomeerde molenaars. Deze hebben een praktijkopleiding gehad van tenminste 2 jaar, dat met een officieel examen wordt afgesloten. Aan elke molen is tenminste één vrijwillig molenaar verbonden. De molenaars ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden, behoudens de vergoeding voor werkelijk gemaakte kosten. Tegen een gebruikersvergoeding kunnen beroepsmolenaars productie voor eigen rekening draaien.

Bemensing van de molens

De Jonge Hendrik.	Janko Doornbos, Jessica vd Staak en Rennie Gros
De Meeuw	Alex Buist
De Ster	Aries Bolt en Arnold Wierenga
De Vriendschap	Martijn Scholten
Joeswert	Libbe Kooistra en Rolf Wassens (ex beroepsmolenaar)
De Wetsinger	Bert Leeuw en Cees Notenboom (beroepsmolenaar)

Aeolus

Ids van der Honing , Douwe van der Zee (MIO) en
Johannes Nijmeijer (MIO)

Beloningsbeleid van het bestuur

De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden, met uitzondering van vergoeding voor werkelijk gemaakte onkosten.

Professionele ondersteuning:

Voor groot onderhoud en restauratie is professionele ondersteuning onontbeerlijk geworden. Van Reeuwijk bouwmeester in Arum doet de planvorming voor restauratie van molen Aeolus in Adorp en de begeleiding tijdens uitvoering. Wieringa Bouwadvies in Winsum begeleidt groot onderhoud / restauratie van molen De Ster in Winsum en verzorgt de planvoorbereiding voor groot onderhoud / restauratie van molen De Meeuw in Garnwerd. Ook verzorgde Wieringa Bouwadvies de aanvraag SIM¹ 2021-2026 en verantwoording BRIM² 2015-2020 voor molen De Wetsinger in Klein Wetsinge

¹ SIM = *Subsidieregeling Instandhouding Monumenten*

² BRIM = *de voorloper van de SIM*

Financiering

Donateurs	Nationaal Restauratiefonds (RCE ³)
Gemeente Het Hogeland	Prins Bernhard Cultuurfonds
Gemeente Westerkwartier	Provincie Groningen (GRRG ⁴)
J.B. Scholtenfonds	Fondsen op naam
Molenfonds	

³ RCE = Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

⁴ GRRG = Groot onderhoud waaronder Restauratie Rijksmonumenten Groningen

Aktiviteiten van het bestuur

Het bestuur vergaderde 11 maal, waarvan 7 maal noodgedwongen digitaal. Daarnaast vond digitaal 4 maal een bouwoverleg plaats omtrent molen Aeolus en 1 maal omtrent molen De Ster.

Het bestuur had telefonische contacten met het bestuur en directie van Vereniging De Hollandsche Molen, bestuur Prins Bernhard Cultuur Fonds, wethouder en ter zake verantwoordelijke ambtenaren van gemeente Het Hogeland, ter zake verantwoordelijke ambtenaren van gemeente Westerkwartier, medewerkers van Monumentenwacht Groningen, medewerkers van Molenhuis Groningen en medewerkers van Fondsen op naam.

Om tot verbetering van het molenbiotoop van molen Joeswert te komen is contact gezocht met gemeente Westerkwartier. Vervolg is afgesproken.

De voorzitter is gebeld door de beleidsmedewerker monumenten en erfgoed van gemeente Westerkwartier en is gevraagd of Molenstichting Winsum mogelijk de vijf molens die nu eigendom zijn van gemeente Westerkwartier over zou kunnen nemen. Een te zware opgave voor ons bestuur uitsluitend bestaande uit vrijwilligers is in de daarop volgende bestuursvergadering besproken.

De ALV van De Hollandsche Molen is digitaal gevolgd.

Molenaars en bestuur zijn éémalig bijeen geweest. Onderwerp schilderwerk.

Afgelopen jaar is regelmatig met de molenaars gesproken over al of niet corona proof toegankelijk kunnen zijn voor belangstellenden. In de praktijk kon slechts sporadisch een bezoeker ontvangen worden.

Aktiviteiten / onderhoud per molen

Molen Aeolus

Met een schriftelijk vastgelegd voornemen van het college van B & W van gemeente Het Hogeland de gevraagde subsidie beschikbaar te stellen, mits de gemeenteraad ook akkoord gaat en garantstelling van het bestuur van Vereniging De Hollandsche Molen voor het nog ontbrekende deel van de noodzakelijke cofinanciering is voor de deadline van 15 februari 2020 een GRRG subsidie aanvraag ingediend. Begin juni 2020 heeft de Provincie de gevraagde subsidie verleend. Nadien zijn de toezeggingen van Molenfonds, Prins Bernhard Cultuur Fonds en Fondsen op Naam bevestigd en heeft het bestuur van De Hollandsche Molen haar garantstelling in kunnen trekken.

Uitvoering van de restauratie is gegund aan A.D.H. Constructies & Hijswerken, met uitzondering van de onderdelen fundering, geklonken binnenroede en maal- en pelwerk. Uitgevoerd zijn geotechnische sondering en sterkteberekening voor de fundering. Voor de fundering is bij 3 bedrijven prijsopgave gevraagd. Voor de geklonken roede is prijsopgave gevraagd bij 2 bedrijven. Op 26 november 2020 is de feitelijke restauratie gestart met het voorzichtig uittakelen van de roeden en het naar de grond brengen van de kap. Corona maatregelen hebben een feestelijke start van de restauratie verhinderd.

Molen De Ster

De kammen in bovenwiel en bovenbonkelaar zijn vervangen. Het potdekselwerk van de kap is hersteld. De kap is bedekt met EPDM.

Dit in het kader van het thema restauratie van de in 2019 verleende GRRG subsidie. In het kader van het thema herbestemming is in de molen een MIVA toilet tot stand gekomen. Het laatste deels door zelfwerkzaamheden van molenaars en bestuursleden. Vervangen en opnieuw opheffen van de buitenroede (1965) is een jaar uitgesteld.

Molen De Meeuw

Opnieuw positioneren van de bovenas, afhangen van het bovenwiel, afstellen van de vang. Sabelijzer vervangen, nieuwe ketting tussen vangbalk en wipstok. Op het achterkeuvelens is een vlaggenmast aangebracht. Het hekwerk op de wieken is vernieuwd.

In april 2019 is de molen stil komen te staan. De bovenas liep aan op de ijzerbalk (lange spruit). De achterliggende reden bleek doorbuigen van de voeghouten. De koppen van de voeghouten bleken ingerot.

In overleg met de molendeskundige van de RCE is gekozen de bovenas op te tempelen en de mate van doorbuigen te monitoren. Na optempelen wordt vanaf maart voorzichtig weer gedraaid. In de volgende maanden blijkt het doorbuigen toe te nemen. Herstel van de voeghoutkoppen en aanbrengen van een spannerconstructie op de voeghouten is niet te realiseren vanuit het SIM budget. In voorbereiding is een GRRG subsidie aanvraag.

Het hekwerk van de wieken is vernieuwd. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de molenaar. Met valbeveiliging en in aanwezigheid van een collega molenaar. De materialen zijn geleverd door de molenbouwer.

De Vriendschap

Twee stellingschoren zijn vervangen. Op de tweede zolder is een molenaarsverblijf gemaakt. Daarvoor is in het bovenachtkant een raam aangebracht.

Panvorming en aanvraag omgevingvergunning vanuit het bestuur. Uitvoering door de molenaar. Hout- en sluitwerk zijn geleverd door de molenbouwer. De molenbouwer plaatste de raamkist.

Molen De Wetsinger

Het taatslager onder de de bolspil is hersteld. Aan het bovenachtkant is schilderwerk verricht.

Na een melding gewijzigde omstandigheden komen de kosten van herstel van het lager ten laste van het SIM budget. Echter het herstelde taatslager is opnieuw warm gaan lopen. De kosten van een nieuw lager zijn naar verwachting hoog en komen voor eigen rekening. Over een nieuw lager is overleg met Machinefabriek Rusthoven opgestart.

Joeswert

Herstel kruilier en divers herstel maalwerk.

Onderdendam 9 augustus 2021